

עדכונים בדיני הגבלים עסקיים

לקוחות וחברים יקרים,

מצ"ב עדכון של חידושים אחרונים וחשובים בתחום דיני ההגבלים העסקיים שהכינה מחלקת דיני הגבלים עסקיים במשרדנו. אנו מקווים כי תמצאו את המידע שימושי ומועיל ונשמח לעמוד לרשותכם לכל הבהרה או מידע נוסף שיידרש. אם אינכם מעוניינים לקבל בעתיד עדכונים כגון זה אנא הודיעונו בחוזר על כך.

רשות ההגבלים העסקיים מפרסמת כללים המאפשרים לצדדים להתקשר בהסכמים כובלים אנכיים בין ספקים ולקוחות ואף מאפשרת לקבוע בהסכמים אלה כבילה מסוג מחיר מקסימום, מבלי לקבל את אישורה מראש, ובלבד שהצדדים יגיעו לכלל מסקנה, באמצעות יעציהם המקצועיים, כי הסכמים אלה אינם פוגעים פגיעה משמעותית בתחרות בשוק.

לפני מספר ימים נכנס לתוקפו פטור סוג חדש הפוטר, בהתקיים התנאים הכלולים בו, הסדרים כובלים שאינם אופקיים ואין בהם כבילות מחיר מהצורך לפנות לממונה על ההגבלים העסקיים לקבלת פטור מאישור בית הדין להגבלים עסקיים (כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמים שאינם אופקיים ואין בהם כבילות מחיר מסויימות), התשע"ג – 2013 – להלן: "פטור הסוג להסדרים אנכיים"). כידוע חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח – 1988 (להלן: "חוק ההגבלים העסקיים" או "החוק") אוסר על התקשרות של גופים עסקיים בהסדרים כובלים. לשונו של חוק ההגבלים העסקיים, המגדירה באופן רחב מהו הסדר כובל, אינה מבחינה בין הסדרים כובלים הנקשרים בין מתחרים (הסדרים אופקיים) לבין הסדרים כובלים הנקשרים בין חוליות שונות בשרשרת הייצור (הסדרים אנכיים), וזאת הגם שפעמים רבות הסדרים מהסוג האחרון מגלמים בחובם יתרונות לצרכנים ואינם פוגעים בתחרות.

כידוע, החל משנת 2001 נכנסו לתוקפם שורה של כללי פטור סוג הפוטרים הסדרים כובלים מסוימים מהצורך לפנות לממונה על ההגבלים העסקיים לקבלת פטור מאישור הסדר כובל לפי סעיף 14 לחוק. פטורי הסוג האמורים חלים על עסקאות מקובלות ונפוצות בשוק (כגון: הסכמי רכישה בלעדית, הסכמי הפצה בלעדית, הסכמי זכיינות וכיוב') כאשר על מנת להיכנס לגדרם יש לעמוד בשורה של תנאים הקבועים בפטורי סוג אלה, הכוללים בין השאר ובעיקר התייחסות לנתחי השוק של הצדדים בשוק נשוא ההסכם. מטרת עמידתם של הצדדים בתנאים הקבועים בפטורי הסוג, כתנאי לתחולתם, הינה להבטיח כי הכבילות הכלולות בהסכם אינן פוגעות פגיעה משמעותית בתחרות בשווקים הרלוונטיים. פטור הסוג החדש שפורסם חל למעשה על כלל ההסדרים האנכיים, ביניהם גם הסדרים שלגביהם ישנו פטור סוג ספציפי. יתרונו של פטור הסוג החדש בכך שגם אם הצדדים להסדר הכובל האנכי אינם נכנסים לתחומו של פטור סוג קיים יוכלו הם לחסות תחת כנפיו של פטור הסוג החדש, אם יעמדו בתנאיו. כך לדוגמא: צדדים להסכם לרכישה בלעדית אשר נתחי השוק שברשותם חורגים מנתחי השוק הקבועים בפטור הסוג לרכישה בלעדית (ועל כן פטור זה אינו חל עליהם) יוכלו עדיין להנות מפטור הסוג החדש ובלבד שיעמדו בתנאיו. על מנת לעמוד בתנאי פטור הסוג להסדרים אנכיים יש לעמוד בשלושה תנאים מצטברים:

1. ההסדר אינו אופקי – פטור הסוג מגדיר הסדר אופקי כהסדר כובל אשר לפחות שניים מהצדדים לו הם מתחרים, העוסק בטובין לגביהם הם מתחרים, או הסדר כובל שהוא השקעה של מתחרה במשנהו אשר אינה עולה כדי מיזוג חברות. עוד ממשיך פטור הסוג וקובע מי ייחשבו כמתחרים לצורך פטור הסוג, כאשר הגדרה זו היא רחבה וכוללת.

2. ההסדר אינו כולל כבילות מחיר מסוימות – בהקשר זה מאפשר פטור הסוג לכלול בהסדר אנכי כבילות מחיר מקסימום, אך אוסר על הכתבת מחיר קבוע או קביעת מחיר מינימום.

3. ההסדר אינו "עירום" ואינו פוגע פגיעה משמעותית בתחרות בשוק – תנאי כפול זה מחייב לבדוק ראשית אם ההסדר הכובל אינו "הסדר ערום", כלומר עיקרו של ההסדר הכובל אינו בהפחתת התחרות או במניעתה ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. שנית – יש לבחון אם ההסדר הכובל עלול לפגוע פגיעה משמעותית בתחרות בשווקים הרלוונטיים. כאמור רוב פטורי הסוג שפורסמו עד כה כללו קונקרטיזציה של שני קריטריונים אלה, בקובעם, בין השאר, את נתחי השוק המירביים של הצדדים על מנת שיוכלו להנות

מפטור הסוג הספציפי עליו ביקשו להסתמך. פטור הסוג החדש אינו כולל התייחסות קונקרטית לנתחי השוק של הצדדים להסכם אלא מביא את העיקרון הכללי האוסר על התקשרות בהסכם הפוגע פגיעה משמעותית בתחרות בשווקים הלוונטיים (אלא אם קיבל את האישורים הנדרשים), כאשר על הצדדים להסכם באמצעות יועציהם המקצועיים לבצע הערכה ישירה של הפגיעה המסתברת בתחרות כדי להחליט האם נכנסים הם לגדר הפטור אם לאו.

למעשה פטור הסוג החדש מעביר את הבחינה התחרותית בהסדרים אנכיים שאינם כוללים כבילת מחיר לידי הצדדים ומנהיג משטר של פיקוח בדיעבד לעומת פיקוח מראש. פטור סוג זה מעניק לצדדים להסדר כובל אנכי כלי נוסף שיאפשר להם להימנע מהצורך לפנות לממונה לאשר את ההסכם בו התקשרו. יחד עם זאת, מקום בו הממונה יסבור לימים כי ההערכה העצמית שנערכה להסדר אינה עומדת בתנאי הפטור, כי אז עומדים לרשות הממונה כל הכלים הקבועים בחוק לתקוף את ההסדר בדיעבד, לרבות בדרך של הטלת עיצומים כספיים.

המידע במסמך זה אינו מהווה סקירה של כל ההוראות הרלבנטיות ואינו בגדר ייעוץ משפטי. אין לפעול לפי המידע המוצג ללא ייעוץ מקצועי מתאים.

סניף תל אביב: רח' ויצמן 2, תל-אביב 61330, טל': 03-6931931, פקס: 03-6931930, tel-aviv@friedman.co.il

סניף חיפה: רח' אנדרי סחרוב 9, מת"ם, חיפה 31905, טל': 04-8546666, פקס: 04-8546677, haifa@friedman.co.il

להסרה מרשימת התפוצה לחץ כאן

Sent by inwise email marketing software